

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY
UNIVERSITETINING JIZZAX FILIALI

O'quv-uslubiy bo'yim tomonidan tasdiqlandi
ro'yxatga olindi

№ 140-70610302
2023-yil "5" o'l

Q. Kengashi raisi
O. X. Turakulov

HIMOYALANGAN BANK TIZIMLARI
FAN DASTURI

- Bilim sohasi: 600000 – Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari
- Ta'lim sohasi: 610000 – Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari
- Ta'lim yo'nalishi: 70610302 – Axborot xavfsizligi (yo'nalishlar bo'yicha)

Fan dasturi O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2021 yil 25-avgustdagi 365-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan 70610302 – Axborot xavfsizligi (yo'nalishlar bo'yicha) ta'lim yo'nalishi malaka talablari va ishchi o'quv rejasiga muvofiq tayyorlandi.

Tuzuvchilar:

A.A.Abdumalikov O'zMUJF, "Kompyuter ilmlari va dasturlashtirish" kafedrası v.b dotsenti.

Fan dasturi filial ilmiy-uslubiy Kengashida muhokama etildi va filial Kengashida muhokama etishga tavsiya qilindi (2023 - yil "21" iyundagi 11 - sonli bayonoma).

O'quv-ishlari bo'yicha direktor o'rinbosari:

R. Abduraxmanov

Fan dasturi filial Kengashida muhokama etildi va foydalanishga tavsiya qilindi (2023 - yil "5" iyuldagi 11 - sonli bayonoma).

Kengash kotibi:

D. Soatova

Fan/modul kodi	O'quv yili	Semestr	ECTS Kreditlari	
MISC2215	2023/2024	2-semestr	2-semestr - 5	
Fan modul turi	Ta'lim tili	Haftadagi dars soatlari		
Tanlov	O'zbek	2-semestr - 4		
1	Fan nomi	Auditoriya	Mustaqil ta'lim soatlari	Jami
	Himoyalangan bank tizimlari	2-semestr – 60 soat	2-semestr – 90 soat	150
2	I. Fan mazmuni.			
Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarda tashkilotning maxfiy ma'lumotlarini, muhim ma'lumotlarini va IT aktivlarini ruxsatsiz kirish, oshkor qilish, buzish, o'zgartirish yoki yo'q qilishdan himoya qilish haqida tushuncha hosil qilish, u ma'lumotlarning maxfiyligi, yaxlitligi va mavjudligini ta'minlash uchun strategiyalar, protseduralar va ta'limdagi imkoniyatlari va amaliyotda qo'llash usullari haqida nazariy va amaliy bilimlarni, ko'nikma va malakalarni shakllantirishdan iborat.				
II. Asosiy nazariy qism(Ma'ruza mashg'ulotlari).				
1-mavzu. Bank xavfsizligida shifrlashning roli: shifrlash texnologiyalari bank tizimlarida maxfiy ma'lumotlarning maxfiyligini qanday ta'minlashini o'rganish.				
2-mavzu. Bank faoliyatida ko'p faktori autentifikatsiya: bank operatsiyalari va hisobvaraqlari xavfsizligini oshirish uchun ko'p faktori autentifikatsiyaning joriy etilishi va afzalliklarini tahlil qilish.				
3-mavzu. Bank faoliyati uchun tajovuzlarni aniqlash va oldini olish tizimlari: Ushbu tizimlar bank muhitida potensial kiber tahdidlarni aniqlash va yumshatishga qanday yordam berishini muhokama qilish.				
4-mavzu. Xavfsiz mobil banking ilovalari: mobil banking ilovalarini, jumladan biometrik autentifikatsiyani va xavfsiz ma'lumotlarni saqlashni himoya qilish uchun foydalaniladigan xavfsizlik choralarini o'rganish.				
5-mavzu. Real vaqt rejimida tranzaksiya monitoringi: bank tizimlarida firibgarlik operatsiyalarini aniqlash va oldini olish uchun ilg'or tahlil va AI texnologiyalaridan qanday foydalanilishini tahlil qilish.				
6-mavzu. Bank sohasida tarmoq segmentatsiyasi: maxfiy moliyaviy ma'lumotlarni potensial xavfsizlik buzilishidan ajratish uchun bank tarmoqlarini segmentlash muhimligini muhokama qilish.				
7-mavzu. Bank xavfsizligida blokcheyn texnologiyasi: Blockchain tranzaksiyalarning xavfsizligi va oshkorligini va bank ishida ma'lumotlar almashinuvini qanday oshirishi mumkinligini o'rganish.				
8-mavzu. Xavfsiz onlayn-banking portallari: mijozlarning onlayn-banking tajribasini himoya qilish uchun foydalaniladigan xavfsizlik protokollari va foydalanuvchi autentifikatsiya usullarini tahlil qilish.				
9-mavzu. ATM xavfsizlik choralarini: Avtomatlashtirilgan pullik mashinalarni (bankomatlarni) buzish va o'g'irlikdan himoya qilish uchun qo'llaniladigan jismoniy va raqamli xavfsizlik choralarini muhokama qilish.				

10-mavzu. Bank faoliyatida mijozlar ma'lumotlarini himoya qilish: bank ma'lumotlar bazalarida mijozlarning shaxsiy va moliyaviy ma'lumotlarini himoya qilish bo'yicha ko'rilgan choralarini o'rganish.

11-mavzu. Bank xavfsizligi bo'yicha me'yoriy hujjatlarga muvofiqligi: xavfsizlik maqsadlarida bank tizimlari KYC (Mijozingizni bil) va AML (pul yuvishga qarshi) kabi qoidalariga qanday rioya qilishini tahlil qilish.

12-mavzu. Bank ishida buluti xavfsizlik: buluti xizmatlaridan foydalanishda bank tizimlari xavfsizligini ta'minlash bilan bog'liq muammolar va echimlarni muhokama qilish.

13-mavzu. Bank faoliyatida biometrik tekshirish: bank operatsiyalarida identifikatsiyani xavfsiz tekshirish uchun biometrik ma'lumotlardan (barmaq izi, iris va boshqalar) foydalanishni o'rganish.

14-mavzu. Favqulodda vaziyatlarni tiklash va bank sohasida biznesning uzluksizligini rejalashtirish: banklarning xavfsizlik hodisalari, tabiiy ofatlar yoki tizimdagi nosozliklar uchun qanday tayyorgarlik ko'rishni va tiklanishini tahlil qilish.

15-mavzu. Bank ishi bo'yicha hamkorlikdagi tahdidlar bo'yicha razvedka: banklar o'z tizimlarini paydo bo'ladigan xavfsizlik tahdidlaridan faoli himoya qilish uchun tahdidlar ma'lumotlarini qanday taqsimlashi va tahlil qilishni muhokama qilish.

III. Amaliy mashg'ulotlar.

1-amaliy mashg'ulot. Shiftlash texnologiyalari bank tizimlarida maxfiy ma'lumotlarning maxfiyligini qanday ta'minlashini o'rganish.

2-amaliy mashg'ulot. Bank faoliyatida ko'p faktori autentifikatsiya

3-amaliy mashg'ulot. Bank faoliyati uchun tajovuzlarni aniqlash va oldini olish tizimlari

4-amaliy mashg'ulot. Xavfsiz mobil banking ilovalari

5-amaliy mashg'ulot. Real vaqt rejimida tranzaksiya monitoringi

6-amaliy mashg'ulot. Bank sohasida tarmoq segmentatsiyasi

7-amaliy mashg'ulot. Bank xavfsizligida blokcheyn texnologiyasi

8-amaliy mashg'ulot. Xavfsiz onlayn-banking portallari

9-amaliy mashg'ulot. ATM xavfsizlik choralari

10-amaliy mashg'ulot. Bank faoliyatida mijozlar ma'lumotlarini himoya qilish

11-amaliy mashg'ulot. Bank xavfsizligi bo'yicha me'yoriy hujjatlarga muvofiqligi

12-amaliy mashg'ulot. Bank ishida buluti xavfsizlik

13-amaliy mashg'ulot. Bank faoliyatida biometrik tekshirish

14-amaliy mashg'ulot. Favqulodda vaziyatlarni tiklash va bank sohasida biznesning uzluksizligini rejalashtirish

15-amaliy mashg'ulot. Bank ishi bo'yicha hamkorlikdagi tahdidlar bo'yicha razvedka.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar.

Mustaqil ta'limning asosiy maqsadi – o'qituvchining rahbarligi ostida berilganlarni intellektual tahlili sohasidagi an'anaviy va zamonaviy usullar haqida tasavvurga ega bo'lishni, zarur holatlarda ularni qo'llay olishni, turli sohaning amaliy masalalariga sun'iy intellekt usullarini, xususan berilganlarni intellektual tahlili usullarni qo'llanishidan xabardor bo'lishdan iborat.

Magistrant mustaqil ishini tashkil etishda quyidagi shakllardan foydalaniladi: • ayrim nazariy mavzularni o'quv adabiyotlari yordamida mustaqil o'zlashtirish;

• berilgan mavzular bo'yicha intellektual tizimni bosqichma-bosqich loyihalashi;

• nazariy bilimlarni amaliyotda qo'llash. Tavsiya etilayotgan mustaqil ishlarining mavzulari:

1. Biznesning uzluksizligi va falokatlarini tiklash: uzilishlar sharoitida uzluksiz bank operatsiyalarini ta'minlash uchun mavjud rejalar va texnologiyalarni o'rganish.

2. Normativ hisobotlar va hodisalarga javob berish: banklar xavfsizlik insidentlari haqida nazorat qiluvchi organlarga qanday xabar berishlari va hodisalarga javob berishning samarali rejalarini amalga oshirishni muhokama qilish.

3. Kiberxavfsizlik qoidalari va muvofiqligi: mustahkam xavfsizlik amaliyotlarini saqlab qolish uchun banklar rioya qilishlari kerak bo'lgan tartibga solish standartlari va muvofiqlik choralarni tahlil qilish.

4. Tahdid razvedkasi va monitoringi: real vaqt rejimida potentsial xavfsizlik tahdidlarini kuzatish va tahlil qilish uchun banklar foydalanadigan vositalar va jarayonlarni muhokama qilish.

5. Xavfsiz mobil banking yechimlari: mijozlar tranzaksiyalari va ma'lumotlarini himoya qilish uchun mobil banking ilovalariga integratsiyalangan xavfsizlik xususiyatlarini o'rganish.

V. Fan o'qitilishining natijalari.

Mazkur fan bo'yicha quyidagi o'qitish shakllaridan foydalaniladi:

- ma'ruzalar, amaliy mashg'ulotlar (ma'lumotlar va texnologiyalarni anglab olish, aqliy qiziqishni rivojlantirish, nazariy bilimlarni mustahkamlash);

- davra suhbatlari (ko'riyotgan loyihaga yechimlarni bo'yicha taklif berish qobiliyatini oshirish, eshitish, idrok qilish va mantiqiy xulosalar chiqarish);

- bahs va munozaralar (loyihalar yechimi bo'yicha dalillar va asosli argumentlarni taqdim qilish, eshitish va muammolar yechimini topish qobiliyatini rivojlantirish)

VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari.

- Ma'ruzalar;
- Individual topshiriqlar;
- Guruhlarda ishlash;

VII. Kredit olish uchun talablar.

<p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, kichik amaliy masalalarni yechish, mustaqil ravishda metodlar, strukturalar yaratish va joriy, oralig' nazorati shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarishi, yakuniy nazorat bo'yicha test/yozma ishlarni topshirish.</p>	<p style="text-align: center;">Foydalangan adabiyotlar</p> <p>6</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Banking Beyond Men: A new form of abuse where the perpetrators are protected by Banking Systems by <u>Melissa Cuturich</u> Apr 16, 2020 2. Hamilton versus Wall Street: The Core Principles of the American System of Economics by <u>Nancy Bradeen Spannaus</u> Feb 16, 2019 3. The Economics of Ecosystems and Biodiversity in Local and Regional Policy and Management (TEEB - The Economics of Ecosystems and Biodiversity) by <u>Heidi Witmer</u> and <u>Haripriya Gundimeda</u> May 23, 2012 <p style="text-align: center;">Internet saytlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. http://edu.uz – O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi 2. http://www.mtc.uz - O'zbekiston Respublikasi axborot texnologiyalari va kommunikatsiyalarini rivojlantirish vazirligi 3. http://lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi 4. http://bimn.uz – Oliy ta'lim tizimi pedagog va rahbar kadrlarini qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirishni tashkil etish bosh ilmiy-metodik markazi 5. http://ziyonet.uz – Ta'lim portali Ziyonet <p>7</p> <p>Fan/modul uchun mas'ullar:</p> <p>A.A.Abdumalkov – O'ZMU Jizzax filiali, "Kompyuter ilmlari va dasturlashtirish" kafedrası v.b dotsenti</p> <p>8</p> <p>Taqirizchilar:</p> <p>Yusupov R.M. – JDPU, "Informatika va raqamli ta'lim texnologiyalari" kafedrası mudiri, dotsent, t.f.n.</p> <p>Begbo'tayev A. – JDPU, "Informatika va raqamli ta'lim texnologiyalari" kafedrası dotsenti, p.f.d. (PhD)</p>
---	---